

Problematyka włączenia społecznego
w ramach programu
Fundusze Europejskie dla Łódzkiego
2021-2027
(FEŁ 2021-2027)

24.11.2022 R.

 Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój
  Rzeczpospolita Polska
  Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
  Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wsparcie włączenia społecznego i rynku pracy w ramach FEŁ 2021-2027

2

W **PRIORYCIE 7. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZATRUDNIENIA I INTEGRACJI W ŁÓDZKIEM** wyodrębniono 4 cele szczegółowe dotyczące włączenia społecznego.

Łączna kwota środków europejskich przeznaczona na ww. cele to ponad 209 mln euro.

Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji – CS(h)

3

Realizowane będą działania:

- z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji,
- wsparcie ekonomii społecznej,
- budowa zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
- działania antydyskryminacyjne.

→ **Łączna kwota środków UE: 64 388 764,00 Euro**

1. Aktywizacja społeczno-zawodowa

- **programy obejmujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i kulturalno-rekreacyjnej, w tym działania w ramach inicjatywy ALMA**

Skierowane m.in. do osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, osób biernych zawodowo, osób z niepełnosprawnościami, osób opuszczających pieczę zastępczą, ofiar przemocy domowej oraz społeczności marginalizowanych, w tym Romów.

Możliwe będzie także finansowanie działań związanych z poprawą kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze jako elementu towarzyszącego usługom aktywnej integracji.

Możliwe będzie łączenie aktywnej integracji i usług społecznych (bez rozwijania usług, tylko jako forma dodatkowa, wspomagająca główne działania gdy to wynikać będzie z indywidualnej ścieżki reintegracji).

Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji – CS(h)

4

1. Aktywizacja społeczno-zawodowa

Działania w ramach inicjatywy ALMA:

- grupą docelową Inicjatywy ALMA są osoby w wieku 18–29 lat należące do kategorii NEET (angielski akronim : not in employment, education and training, co oznacza osobę, która nie pracuje, nie uczy się, nie studiuje i nie dokształca), w tym w szczególności osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, np. osoby z niepełnosprawnością, osoby długotrwale bezrobotne, obywatele państw trzecich, osoby z problemami społecznymi,
- wsparcie realizowane w ramach inicjatywy ALMA będzie zgodne z dokumentem KE określającym zasady realizacji tej interwencji pt, "ALMA: Aim- Learn-Master-Achieve. Active inclusion initiative for integrating disadvantaged young people not in education, employment or training (NEETs) through mobility. Manual of Guidance".

Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji – CS(h)

5

1. Aktywizacja społeczno-zawodowa

- usługi aktywizacji społecznej i zawodowej w ramach podmiotów reintegracji społecznej (m.in. CIS, KIS, WTZ, ZAZ)

Wsparcie CIS i KIS możliwe będzie w zakresie analogicznym jak w okresie programowania 2014-2020 tj. tworzenie i wsparcie istniejących podmiotów reintegracji.

Wsparcie dla ZAZ będzie wynikało z analizy lokalnego rynku pracy i lokalnych potrzeb. Aktywizacja uczestnika w ramach warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) lub zakładów aktywności zawodowej (ZAZ) będzie ograniczona czasowo (1- 2 lata). Dzięki wsparciu w ramach WTZ nastąpi przejście uczestnika do ZAZ lub innej formy zatrudnienia. W wyniku aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami w ZAZ co najmniej 5% uczestników wejdzie na otwarty rynek pracy lub zarejestruje się w powiatowym urzędzie pracy.

Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji – CS(h)

6

2. Budowa zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego

Wsparcie udzielane na podstawie analizy potrzeb zgłaszanych przez organizacje. Analiza dokonywana będzie przed planowanym terminem konkursu w ramach spotkań z przedstawicielami organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Zakres merytoryczny działań zaplanowanych w CS(h) będzie dotyczyć budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w obszarach wszystkich celów szczegółowych EFS+.

3. Działania antydyskryminacyjne

Działania związane ze zwalczaniem wszelkich form dyskryminacji tj. wsparcie dla osób dyskryminowanych, działania promocyjno-komunikacyjne, warsztaty i szkolenia w zakresie niedyskryminacji i zarządzania różnorodnością, podnoszenie świadomości na temat przepisów i polityk antydyskryminacyjnych.

Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji – CS(h)

7

4. Wsparcie dla sektora ekonomii społecznej

- bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw społecznych tj. tworzenie i początkowe utrzymanie (12 miesięcy) nowych miejsc pracy - bezzwrotne środki finansowe na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy przyznawane w formie stawek jednostkowych zgodnie z metodyką określoną przez MFiPR,
- finansowe wsparcie indywidualnego procesu reintegracji dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zatrudnionych w PS,
- budowa potencjału PS poprzez zwiększanie ich konkurencyjności i zdolności adaptacyjnych oraz poprawę stabilności i wydajności zatrudnienia oraz wzrost zdolności tych podmiotów do świadczenia usług na rzecz administracji publicznej szczebla regionalnego i lokalnego oraz społeczności lokalnych,
- tworzenie gruntu pod przedsiębiorczość społeczną zwłaszcza w mniejszych czy mniej rozwiniętych społecznościach lokalnych wykorzystując przy tym m.in. działania z zakresu animacji lokalnej czy edukacji od najmłodszych lat w obszarze przedsiębiorczości społecznej.

Projekty realizowane będą przez podmioty świadczące usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej akredytowane przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów – CS(i)

8

Realizowane będą działania z zakresu integracji społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich. Szczególna uwaga zwrócona zostanie na problemy obywateli Ukrainy, którzy osiedlili się na terenie województwa łódzkiego w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Wsparcie będzie komplementarne z działaniami realizowanymi z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

Łączna kwota środków UE: 15 000 000,00 Euro

1. **integracja społeczna, zawodowa, edukacyjna** (wsparcie będzie miało charakter indywidualny i kompleksowy; działania nie będą ograniczały się jedynie do sfery zawodowej, będą też ukierunkowane na włączenie do życia społecznego i pomoc w ukończeniu edukacji, będą skierowane również do dzieci i pozostałych członków rodzin obywateli państw trzecich).
2. **budowa zdolności i potencjału instytucji i organizacji wspierających obywateli państw trzecich** (wzmocnienie instytucji i organizacji świadczących usługi wsparcia na rzecz integracji państw trzecich poprzez działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje kadr i rozpowszechnienie dostępu do ich usług).
3. **budowa potencjału JST w celu ułatwienia dostępu do usług dla obywateli państw trzecich** (działania skierowane do pracowników instytucji podnoszące ich kompetencje w zakresie obsługi obywateli państw trzecich, działania promocyjno-informacyjne).

Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów – CS(i)

9

4. **przewycięzanie segregacji, uprzedzeń i dyskryminacji obywateli państw trzecich, w szczególności na rynku pracy** (działania adresowane m.in. do pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich mające na celu ochronę migrantów przed niewłaściwymi praktykami, informowanie o przysługujących stronom prawach i obowiązkach wynikających z zatrudnienia);
5. **wsparcie społeczeństwa przyjmującego** (działania skierowane np. do mieszkańców całego województwa, jak i poszczególnych miejscowości, dzielnic itp.).

Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym **wspieranie dostępu do ochrony socjalnej**, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów **ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej** – CS(k)

10

Realizowane będą usługi społeczne lub zdrowotne w formie zdeinstytucjonalizowanej. Usługi adresowane będą do osób wymagających wsparcia m.in. z powodu wieku, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, problemów zdrowia psychicznego. Realizowane będą również działania mające na celu poprawę dostępu mieszkańców regionu do podstawowych usług zdrowotnych i profilaktyki.

➔ **Łączna kwota środków UE: 86 651 750,00 Euro**

1. **rozwój usług społecznych** (usługi opiekuńcze, asystenckie, usługi w środowiskowych domach samopomocy, w dziennych domach pomocy, klubach seniora, mieszkania chronione i wspomagane, mieszkalnictwo adaptowalne oraz społeczne agencje najmu, teleopieka, systemy przywoławcze, upowszechnianie transportu indywidualnego typu door-to-door, deinstytucjonalizacji placówek całodobowych o charakterze długoterminowym, wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych).
2. **wsparcie tworzenia i funkcjonowania centrów usług społecznych (CUS).**
3. **rozwój zdeinstytucjonalizowanych usług zdrowotnych** (pielęgniarska opieka długoterminowa, zespoły długoterminowej opieki domowej, domowa opieka hospicyjna, domowa opieka geriatryczna, opieka w Dziennych Domach Opieki Medycznej (DDOM), środowiskowa opieka psychiatryczna dla osób dorosłych, działania zwiększające dostępność do usług takich jak opieka ambulatoryjna, podstawowa opieka zdrowotna zwłaszcza w tych regionach, w których usługi te są na niewystarczającym poziomie oraz działania zachęcające pracowników służby zdrowia do pracy, tam gdzie dostęp do usług jest utrudniony).

Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do **dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług**, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów **ochrony socjalnej**, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem **dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji**; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej – CS(k)

11

4. wdrażanie standardów dostępności w POZ i AOS
5. **podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji** (dopełnienie oferty w zakresie usług społecznych lub zdrowotnych poprzez działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji).
6. **opracowanie i wdrażanie programów profilaktycznych w zakresie chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu** (interwencja związana z profilaktyką zdrowotną w zakresie chorób będących poważnym problemem w regionie zidentyfikowanych na podstawie danych z map potrzeb zdrowotnych. W programach profilaktycznych uwaga zwrócona będzie na dostępność dla grup w szczególnie trudnej sytuacji, ukierunkowanie na tzw. „białe plamy”).

Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci – CS(l)

12

Realizowany będzie pakiet zdeinstytucjonalizowanych usług adresowanych do rodzin z dziećmi, dzieci, młodzieży i młodych dorosłych, osób w kryzysie bezdomności oraz osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagających kompleksowej aktywizacji społecznej. W zależności od potrzeb, w ramach projektów będzie możliwa realizacja działań z zakresu aktywizacji zawodowej.

W ramach dopełnienia wsparcia adresowanego do dzieci i młodzieży oraz młodych dorosłych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu m.in. z powodu choroby, czy niepełnosprawności będzie można świadczyć usługi społeczne i zdrowotne w społecznościach lokalnych (m.in. usługi opiekuńcze, asystenckie, usługi w środowiskowych domach samopomocy, w dziennych domach pomocy, w klubach, pielęgniarstwa opieka długoterminowa, domowa opieka hospicyjna).

Łączna kwota środków UE: 43 481 085,00 Euro

Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci – CS(I)

13

1. **rozwój usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz usług preadopcyjnych i postadopcyjnych** (działania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, szczególnie uwaga będzie zwrócona na procesy deinstytucjonalizacji instytucjonalnych form pieczy zastępczej oraz placówek całodobowych o charakterze długoterminowym, a także wsparcie procesu usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych i innych instytucji całodobowych poprzez wsparcie opiekunów lub asystentów usamodzielniania, budowanie kręgów wsparcia, mieszkania wspomagane i „usamodzielniania na próbę”, polegające na wsparciu osoby w doświadczaniu samodzielnego życia).
2. **tworzenie ośrodków lub punktów interwencji kryzysowej oraz rozwój usług w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie**

Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci – CS(I)

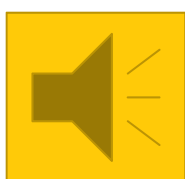
14

3. **rozwój usług skierowanych do dzieci i młodzieży oraz młodych dorosłych** (m.in. usługi opiekuńcze, asystenckie, usługi w środowiskowych domach samopomocy, w dziennych domach pomocy, w klubach, pielęgnarska opieka długoterminowa, domowa opieka hospicyjna).
4. **rozwój usług dla osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób w kryzysie bezdomności** (wsparcie o charakterze terapeutycznym, profilaktycznym, poradnictwa specjalistyczne, streetworking, wsparcie tworzenia i funkcjonowania mieszkań chronionych i wspomaganych oraz wykorzystania innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe, w tym społecznych agencji najmu oraz modelu Najpierw Mieszkanie).
5. **podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji** (dopełnienie oferty w zakresie usług społecznych lub zdrowotnych poprzez działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji).

Priorytet: 7. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA
ZATRUDNIENIA I INTEGRACJI W ŁÓDZKIEM

15

Zapraszamy do dyskusji

Pytania i odpowiedzi

Dziękujemy za uwagę

16

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Łódź, ul. Wólczańska 49

Oddział Naboru wniosków II
tel. (42) 638 91 54/55
nabory2@wup.lodz.pl

Oddział promocji i informacji EFS
tel. (42) 638 91 30/39
rpo@wup.lodz.pl

